

บทความเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม
การรักษาวินัย และจรรยาบรรณวิชาชีพให้แก่ข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา

ตามโครงการ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และการรักษาวินัย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

กลุ่มกฎหมายและคดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
ครั้งที่ ๕ (ประจำเดือนกุมภาพันธ์)

วิสัยทัศน์

“องค์กรคุณภาพ ในศตวรรษที่ ๒๑ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

อุทาหรณ์คดีปกครอง

พฤติกรรม “ส่อไปในทางชู้สาว”...ผิดวินัยร้ายแรงนะครับ !!

โดย นายปกครอง

“ครู” อาชีพที่หลายคนฝันที่จะเป็น เพราะเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ได้รับความเคารพนับถือและไว้วางใจจากคนทั่วไป เราท่านทั้งหลายต่างได้รับการปลูกฝังความคิดมาอย่างต่อเนื่องจากรุ่นสู่รุ่นว่า คือ ปุชนิยมบุคคล ผู้ประสพความรู้ทั้งในเชิงวิชาการและการดำเนินชีวิตให้แก่บรรดาลูกศิษย์น้อยใหญ่ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพและคุณธรรม

ครูจึงเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญและมีคุณูปการต่อสังคมและชาติบ้านเมือง ในทางกลับกัน หากครูปฏิบัติหน้าที่บกพร่องต่อจรรยาวิชาชีพหรือดำรงตนให้เป็นที่เสื่อมศรัทธา ย่อมส่งผลกระทบต่อสังคมและชาติบ้านเมืองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ดังเช่นคดีปกครองที่นำมาเล่าสู่กันฟังในวันนี้ ถือเป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับข้าราชการ โดยเฉพาะ “ครู” ครับ...เพราะคดีนี้ มูลเหตุเกิดจาก ข้าราชการครูหนุ่มถูกกล่าวหาว่าพาลูกศิษย์สาวเข้าโรงแรม ผลการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงเห็นว่าเป็นการกระทำอันได้ชื่อว่าประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ผู้มีอำนาจจึงมีคำสั่งลงโทษทางวินัยไล่ออกจากราชการ

ครูหนุ่ม “ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง” หรือไม่ ? ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงและจากผลการสอบสวนรับฟังได้ ดังนี้ ครับ

ข้าราชการครูหนุ่มได้ให้การยอมรับว่า พาลูกศิษย์ซึ่งเป็นลูกศิษย์เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เข้าโรงแรมจริง โดยไม่ได้มีเจตนาล่วงละเมิดทางเพศ แต่ต้องการหลบซ่อนคนรักของตน โดยวันเกิดเหตุพบผู้เสียหายขณะรอกลับบ้าน แต่ไม่มีรถกลับ จึงอาสาพาไปส่งเพราะเป็นทางผ่าน แต่ระหว่างทางครูหนุ่มเกรงว่าหากคนรักเห็นจะเกิดหึงหวงจึงไปเปิดห้องพักโรงแรมอยู่กับผู้เสียหายตั้งแต่ ๙ นาฬิกา จนถึงเวลาใกล้เที่ยงจึงออกจากโรงแรมไปพบคนรัก โดยผู้เสียหายอยู่ที่โรงแรม

อีกทั้งคำพยานที่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ เช่น ครูที่ปรึกษาและญาติที่ผู้เสียหายโทรศัพท์แจ้งให้มารับที่โรงแรม ครูผู้ปกครอง ให้การสอดคล้องกันว่า ขณะรับโทรศัพท์ผู้เสียหายร้องไห้และขณะไปรับที่โรงแรม ผู้เสียหายอยู่ในสภาพชุดนักเรียนเสื้อปล่อยชายและร้องไห้ อีกทั้งพนักงานโรงแรมให้ถ้อยคำว่าครูหนุ่มเข้าพักในโรงแรมเวลาประมาณ ๙ นาฬิกา และพยานหลายปากให้การว่าผู้เสียหายมีความชอบพอกับครูหนุ่มจนเป็นที่เล่าขานกันมาก่อน

พฤติกรรมดังกล่าว ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผู้ฟ้องคดี (ครูหนุ่ม) ยอมรับว่าได้พาลูกศิษย์สาวเข้าโรงแรมจริงและอยู่กับผู้เสียหายเป็นเวลาหลายชั่วโมง แม้จะไม่มีพยานหลักฐานยืนยันว่า ได้ล่วงละเมิดทางเพศผู้เสียหาย แต่จากคำให้การของพยาน ซึ่งมีได้มีเรื่องโกรธเคืองหรือให้การในลักษณะปรักปรำหรือกลั่นแกล้ง อีกทั้งสถานที่ที่ผู้ฟ้องคดีพาลูกศิษย์สาวเข้าไปเป็นโรงแรม ในฐานะครู ย่อมต้องมีสามัญสำนึกมากกว่าสามัญชนทั่วไปว่าเป็นสถานที่ที่ไม่เหมาะสมที่ชายหญิงจะเข้าไปอยู่ด้วยกันสองต่อสอง

วิญญาณทั่วไปยอมเข้าใจได้ว่า “ส่อไปในทางชู้สาว” จึงยอมชี้เจตนาของผู้ฟ้องคดีได้ว่าไม่ได้พาผู้เสียหายหลบซ่อนคนรักของตนและระยะเวลาที่อยู่กับผู้เสียหายนานถึงสองชั่วโมง

พฤติการณ์จึงถือได้ว่า ไม่รักษาซึ่งเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน การกระทำล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษา ไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ ของตนหรือไม่ จึงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๙๔๕/๒๕๖๑)

ทุกอาชีพย่อมมีความสำคัญต่อบุคคลและสังคมด้วยกันทั้งสิ้น แต่ในฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา ย่อมต้องมีสำนึกสำนึกมากกว่าวิญญาณทั่วไปว่า “โรงแรม” เป็นสถานที่ที่ไม่เหมาะสมที่ครูจะพาลูกศิษย์เข้าไปอยู่ด้วยกันสองต่อตามลำพัง ด้วยวิญญาณทั่วไปยอมเข้าใจได้ว่าส่อในทางชู้สาวครับ

(ปรึกษาคดีปกครองไต่ที่ สายดวนศาลปกครอง ๑๓๕๕)

ที่มา ศาลปกครอง

https://www.admincourt.go.th/admincourt/upload/webcms/Academic/Academic_๐๗๑๒๑๘_๑๐๕๗๔๘.pdf

ความรู้เกี่ยวกับวินัย และการรักษาวินัย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๙๔ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เสพยาเสพติดหรือสนับสนุนให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด เล่นการพนันเป็นอาชญา หรือกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษา ไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตนหรือไม่ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙๔ วรรคสาม เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง พิจารณาองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

๑. เสพยาเสพติด หรือสนับสนุนให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด

๒. เล่นการพนันเป็นอาชญา

๓. กระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษา

ล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึงพฤติกรรมที่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นในเรื่องเพศ ไม่ว่าจะเป็นการล่วงละเมิดทางกาย การกระทำทางวาจา เช่น คำพูดก่ียวพาราสิ ใช้สายตาจ้องมอง และการใช้ท่าทีในทางเพศที่ไม่เหมาะสมรวมไปจนถึงการบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ หรือการข่มขืน

การกระทำล่วงละเมิดทางเพศนี้มีได้จำกัดว่าต้องกระทำต่อบุคคลต่างเพศกัน หรือกระทำต่อบุคคลเพศเดียวกันเท่านั้น อย่างไรก็ตาม การพิจารณาพฤติกรรมใด ๆ ว่าเป็นการล่วงละเมิดทางเพศหรือไม่ จะต้องดูจากเจตนาของผู้กระทำเป็นสำคัญว่ามีความคิดเจตนาที่เป็นอกุศลจิตทางเพศหรือไม่ เช่น การโอบกอดนักเรียนด้วยความเอ็นดูในเวลา สถานที่ และโอกาสอันควร ย่อมแตกต่างกับการโอบกอดนักเรียนในที่ลับตาผู้คนหรือในลับในบาร์ หรือร้านอาหารที่จำหน่ายสุรา หรือในขณะที่ดื่มสุรา เหล่านี้ต้องดูเจตนาของผู้กระทำและพฤติกรรมแวดล้อมประกอบด้วย

การล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้อื่น โดยเฉพาะกระทำต่อศิษย์ ผู้เรียนหรือนักศึกษา ไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของตน ถือเป็นกระทำความผิดที่อันตรายร้ายแรงแก่ร่างกายหรือจิตใจของผู้เรียนและเป็นการเสื่อมเสีย หรือเสียหายร้ายแรงแก่ความเป็นครู โดยครูนอกจากจะมีหน้าที่อบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนดีคนเก่งแล้ว ยังจะต้องเป็นผู้ที่พร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์และชุมชนตามความคาดหวังของสังคมด้วย

กรณีตัวอย่าง

ข้าราชการครูชายกระทำชำเราเด็กหญิง ซึ่งเป็นศิษย์ที่อยู่ในความดูแลของตน พฤติการณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีกระทำการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนหรือนักศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบหรือไม่ตามมาตรา ๙๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และกรณีกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๔ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โทษไล่ออกจากราชการ

ที่มา : หนังสือข้อกำหนดวินัย และการดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดทำโดย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

หลักธรรมนำชีวิต

๑๐๐ คำสอน สมเด็จพระสังฆราช

คำสอนสมเด็จพระสังฆราช ที่ ๗๑

กุศล แปลว่า กิจของคนฉลาด หมายถึงความดีเช่นเดียวกับบุญ อกุศล แปลว่า กิจของคนไม่ฉลาด หมายถึงความชั่ว เช่นเดียวกับ บาป สรุปความว่า ผลของบุญ คือ ความดีนั่นคือความสุขที่เกิดจากความบริสุทธิ์ใจเพราะการทำบุญคือความดีโดยตรง มุ่งชำระพอกกลาง จิตใจให้บริสุทธิ์ สะอาดจากโลภะ โทสะโมหะ ซึ่งเป็นอกุศล เรียกว่า ทำบุญเพื่อบุญหรือทำความดีเพื่อความดีแต่ละคนลองหัดทำบุญ เพื่อบุญจะได้ความสุข อันเกิดจากความบริสุทธิ์ใจ ซึ่งเป็นความสุขอย่างบริสุทธิ์ในปัจจุบันที่ทำ

คำสอนสมเด็จพระสังฆราชที่ ๗๒

ความดีมีอยู่ที่ตัวเราเอง ซึ่งเป็นคนดีขึ้นเพราะทำดี เมื่ออยากดูหน้าตาของความดี ก็จงส่องกระจกดูหน้าตัวเราเอง จะรู้สึกภูมิใจ ซึ่งแฝงอยู่ในใบหน้า ในสายตาอันส่องเข้าไปถึงจิตใจที่ดี อาจมีความอึดใจในความดีของตนเป็นอย่างมาก แต่ถ้าตัวของเราเองทุกคน ทำไม่ดีต่างๆ ก่อให้เกิดทุกข์ร้อนเสียหายแก่ใครๆ ก็จะเป็นที่ติฉินนินทา เพราะการทำนั้นก่อให้เกิดโทษ นี่คือความชั่วที่มีอยู่ที่ตัวเราเอง ซึ่งเป็นคนชั่วเพราะทำชั่ว เมื่ออยากดูหน้าตาของความชั่ว ก็จงส่องกระจกดูหน้าของตัวเราเอง จะรู้สึกถึงความอัปยศอดสู ความปิดบัง ซ่อนเร้นแฝงอยู่ในใบหน้า ในสายตา อันส่องเข้าไปถึงจิตใจที่ไม่ดี อาจมีความเศร้าสร้อยตำหนิตนเอง รังเกียจตนเอง

คำสอนสมเด็จพระสังฆราชที่ ๗๓

เมื่อทำดีก็ได้ผลดีทันที เมื่อทำชั่วก็ได้ผลชั่วขึ้นทันที อันผลดีผลชั่วที่ได้ทันทีนี้ก็เป็นคนดีความเป็นคนดีความเป็นคนชั่ว เมื่อทำดีก็เป็นคนดีขึ้นทันที เมื่อทำชั่วก็เป็นคนชั่วทันที ตนเองจะรู้หรือไม่รู้ ผู้อื่นจะรู้หรือไม่รู้ ก็ไม่เป็นเหตุเปลี่ยนแปลงสิ่งจะคือความจริงดังกล่าวนี้ได้ แต่ว่าผลคือความเป็นคนดีความเป็นคนชู้ดังกล่าวนี้เป็นของละเอียด ถ้าไม่ใช้ปัญญาพิจารณาแม้ตนเองก็ไม่รู้

คำสอนสมเด็จพระสังฆราชที่ ๗๔

การให้ทาน มีความหมายอย่างกว้างว่าการสละบริจาคสิ่งของอะไรแก่ใคร ๆ หรือแก่องค์การอะไร ๆ ด้วยการให้เปล่า มิใช่เป็นการซื้อขายแลกเปลี่ยนหรือให้เช่า และมีความหมายตลอดถึงการให้ กำลังกาย กำลังวาจา กำลังความคิด ความรู้ ช่วยในทางต่างๆ สรุปแล้วมี ๒ อย่าง คือ อามิสทาน ให้พัสดุสิ่งของอันเป็นกำลังทรัพย์ภายนอกต่าง ๆ ธรรมทาน ให้ธรรมอย่างบอกศิลปวิทยาให้ บอกทางของความดีความชั่ว

คำสอนสมเด็จพระสังฆราชที่ ๗๕

ทาน คือการให้ การสละกำจัดความโลภ ทานที่นับว่าจะอำนวยผลอันไพบูรณ์ต้องประกอบด้วย เจตนาสมบัติ ถึงพร้อมด้วยเจตนา คือเจตนาดี แต่ก่อนให้ กำลังให้ และให้แล้ว ศีลได้แก่ เจตนางดเว้นความชั่ว ตามองค์สืขาบทที่ทานบัญญัติไว้ ผู้มีศีลย่อมปรากฏเป็นผู้มีการงาน วาจา และ อาชีพอันชอบ ได้ชื่อว่าเป็นผู้ให้อภัยแก่สรรพสัตว์ ย่อมได้รับความปลอดภัยเป็นผล ผู้มีศีลย่อมได้รับผลคือความงามด้วยประการทั้ง ปวง ภาวนาได้แก่การปฏิบัติอบรมให้สมาธิและปัญญาเกิดขึ้น การปฏิบัติอบรมให้เกิดสมาธิเรียกว่า สมถภาวนา ได้แก่ การปฏิบัติหัดจิตให้แน่วแน่ ด้วยการบังคับจิตให้คิดเป็นอารมณ์เดียว บุญให้ความสุขแซมขึ้นตราบเท่าถึงสิ้นชีวิต

คำสอนสมเด็จพระสังฆราชที่ ๗๖

ศีล เป็นตัวปกติภาพของคนโดยแท้แต่คนโดยมาก มักควบคุมตัวเองไว้ไม่ได้ จึงรักษาปกติภาพของตนไว้ไม่ได้ พระพุทธเจ้าจึงทรงบัญญัติศีลเป็นขอบเขตของความประพฤติไว้ เพื่อช่วยให้คนรักษาปกติภาพของตนไว้นั่นเอง ส่วนที่ต้องรับจากพระนั้นก็เพียงวิธีชักนำอย่างหนึ่ง เพราะโดยตรง ศีลนั้นต้องรับจากใจของตนเอง คือใจของตนเองต้องเกิดวิริยทั้ง ๓ ข้อ เมื่อใจมีวิริยขึ้น แม้เพียงข้อใดข้อหนึ่ง ก็เกิดเป็นศีลขึ้นทันที วิริย ๓ นั้นคือ ความเว้นได้ในที่ นที่ที่เผชิญหน้ากับวัตถุ ๑ ความเว้นได้ด้วยตั้งใจถือศีลไว้ ๑ และความเว้นได้เด็ดขาดทีเดียว ๑

คำสอนสมเด็จพระสังฆราชที่ ๗๗

เมื่อจักถือศีลก็ไม่ต้องไปที่ไหนอื่น ถือที่กายวาจาจิตนี้แหละ วัดก็ดี ป่าก็ดี เป็นอุปกรณ์ที่ให้ความสะดวกแก่การถือเท่านั้น เพราะฉะนั้น เมื่อหวังจะถือให้สะดวก จึงสมควรไปวัด เข้าป่า หรือสถานที่อันสมควรอื่นๆ พระพุทธเจ้าทรงแสดงศีลเป็นคำสอน ศีลคือปกติ กาย วาจา และจิต ถ้าปล่อยกาย วาจา จิตให้ผิดปกติแม้จะรับสิกขาบท ๕ ข้อก็ตาม ถ้าไม่ปฏิบัติตามสิกขาบทก็ถือศีลไม่ได้ เพราะสิกขาบท หยาบกว่าศีล เมื่อทำตัวอย่างหยาบๆ ยังไม่ได้ แล้วจะทำตัวอย่างละเอียดได้อย่างไร การรับศีลนั้นแม้จะเป็นการรับจากพระภิกษุ แต่ถ้าเป็นการรับเพียงด้วยปาก ใจไม่ได้คิดงดเว้นอะไรก็ไม่เกิดเป็นศีลได้ ตรงกันข้าม ถึงแม้ได้รับศีลจากพระภิกษุแต่มีใจงดเว้นก็เกิดเป็นศีลได้

คำสอนสมเด็จพระสังฆราชที่ ๗๘

ศีลธรรมสามารถระงับภัยต่างๆได้แนโดยเฉพาะภัยที่คนก่อให้เกิดแก่กันเอง ภัยที่คนก่อขึ้นนี้อาจทำให้ดินฟ้าอากาศแปรปรวนไปได้ด้วย เช่นเมื่อตัดไม้ทำลายป่าเสียหายกันโดยมาก ไม่ปลูกขึ้นทดแทนให้พอกันก็ทำให้เกิดความแห้งแล้ง เป็นต้น ฉะนั้นคนเราเมื่อไม่มีศีลธรรมก็เป็นผู้ก่อภัยให้เกิดแก่กัน ตลอดถึงเป็นผู้ก่อความวิปริตแปรปรวนแห่งธรรมชาติได้ด้วยต่อเมื่อพากันตั้งใจอยู่ในศีลธรรม ความปกติสุขย่อมเกิดขึ้นตลอดถึงธรรมชาติดินฟ้าอากาศ ย่อมเป็นไปโดยปกติทั้งคนอาจปรับปรุงธรรมชาติให้เกิดประโยชน์ขึ้นได้ด้วย

คำสอนสมเด็จพระสังฆราชที่ ๗๙

พระพุทธเจ้าได้ตรัสสอนให้ทุกคนมีศีลและมีจิตใจงาม เพราะจะมีความสุขและอยู่ด้วยกันเป็นสุขจริงๆ ทุกคนต้องการสุขด้วยกันทั้งนั้นไม่มีใครปฏิเสธ แต่ทำไมไม่เดินในทางของความสุข ไปเดินในทางของความทุกข์แล้วก็รำร้องว่าไม่มีความสุข

คำสอนสมเด็จพระสังฆราชที่ ๘๐

ข้อดีกว่าถือศีลไม่รำรวยนั้น ไม่รำรวยในทางสุจริตจริง ถ้าคิดดูโดยรอบคอบจักเห็นว่าศีลเป็นข้อยกเว้นจากการถือเอาในทางทุจริต จึงไม่ได้ทางนั้นตรงตัวอยู่แล้ว แต่ก็ไม่ทำให้เสียหายยากจนเพราะทุจริตของตนทั้งส่วนตัวทั้งส่วนรวม และเมื่อตั้งใจประกอบอาชีพโดยชอบด้วยความไม่ประมาทก็จักตั้งตนได้โดยลำดับ ผู้ที่ถือเอาในทางทุจริต ถึงจะรำรวยขึ้นก็เหมือนปลวกอ้วนเพราะกัดเสาที่ฟ้าเรือน ปลวกกัดเรือนยิ่งมากยิ่งอ้วนขึ้นเท่าไร เรือนก็ใกล้พังเข้าไปเท่านั้นจนอาจพังครืนลงไป ฉะนั้น โภคทรัพย์จะสมบูรณ์พูนเพิ่มก็เพราะพากันประกอบกระทำในทางที่ชอบ ที่สุจริต และไม่ทำตัวเป็นปลวกอ้วน

ที่มา : <https://ethics.nso.go.th/index.php/moral/๒๙-๑๐๐>

ความรู้ คู่คุณธรรม

ตอน ขอบข่ายของกาเมสุมิฉฉาจาร

เรื่องของกาเมสุมิฉฉาจารนั้นมีความละเอียดอ่อนมาก คนส่วนใหญ่ประพฤติดีในกาเมเพราะความไม่รู้ และกิเลสบังตาทำให้เกิดปัญญามีติดบอดและปัญหาตามมา แล้วยังมีวิบากกรรมที่เกิดจากการประพฤติดีศีลข้อนี้อีกมากมาย

เพราะฉะนั้นเราจึงจำเป็นต้องศึกษาเอาไว้เพื่อชีวิตการสร้างบารมีในสังสารวัฏจะได้ไม่ผิดพลาดกัน สิ่งที่เราควรรู้คือหญิงที่เป็นวัตถุต้องห้ามของชายมีสามจำพวก

ประการที่ ๑ ภรรยาของคนอื่น หมายถึง หญิง ๔ จำพวก คือ

๑.๑ หญิงที่แต่งงานกับชายแล้ว

๑.๒ หญิงไม่ได้แต่งงานแต่อยู่กินกับชายโดยเปิดเผย โดยที่พ่อแม่ของทั้งสองฝ่ายต่างรู้เห็นและยินยอมพร้อมใจให้บุตรธิดาของตนอยู่กินกันฉันสามีภรรยา แต่ยังไม่จัดพิธีแต่งงานให้เพราะยังไม่พร้อมหรือเพราะยังไม่มีโอกาสที่เหมาะสมบ้าง

๑.๓ หญิงผู้รับสิ่งของ รับทรัพย์สมบัติของฝ่ายชายแล้วยอมอยู่กินกับเขา

๑.๔ หญิงที่ฝ่ายชายเลี้ยงไว้เป็นภรรยา

หญิงทั้งสี่ประเภทนี้นับตั้งแต่ยอมรับเป็นภรรยาของเขาแล้ว ชายอื่นจะประพฤติเป็นชู้กับหญิงเหล่านี้ไม่ได้ หากล่วงละเมิดถือว่าประพฤติดีกาเมสุมิฉฉาจาร

ประการที่ ๒ คือ หญิงที่อยู่ในการพิทักษ์รักษาของคนอื่น หมายถึงหญิงที่มีมารดาบิดา ญาติพี่น้อง หรือผู้ที่ตั้งอยู่ในฐานะคุ้มครองพิทักษ์รักษา หากชายใดลอบไปสมสู่หรือลักพาตัวไป จัดว่าเป็นกาเมสุมิฉฉาจาร

ประการที่ ๓ หญิงที่จารีตประเพณีห้าม หมายถึง หญิงสามจำพวก คือ

๓.๑ หญิงที่อยู่ในพิทักษ์รักษาของตน มี แม่ ย่า ยาย ทวด และผู้เป็นเหล่ากอของหญิง คือ ลูก หลาน เหลน คอยดูแลรักษาอยู่

๓.๒ หญิงที่อยู่ภายใต้บัญญัติทางพระศาสนาที่ห้ามมีสังวาสกับชาย เช่น ภิกษุณี หรือแม่ชี

๓.๓ หญิงที่กฎหมายบ้านเมืองห้าม เช่น ในสมัยก่อน หญิงที่พระราชามหากษัตริย์ได้หมายมั่นเอาไว้และรับสั่งให้มหาดเล็กคอยดูแลเป็นพิเศษ ถือว่าเป็นหญิงของพระราชินี ชายใดจะมาล่วงละเมิดไม่ได้เป็นอันขาด หญิงที่จารีตต้องห้ามเหล่านี้จะมีฉันทะร่วมด้วยหรือไม่ ไม่ได้ถือเป็นประมาณ เมื่อร่วมสังวาสด้วยก็เข้าข่ายกาเมสุมิฉฉาจาร

ส่วนหญิงที่เหลือถ้าหากเธอไม่มีความพอใจหรือถูกชายอื่นข่มขืนก็ถือว่าถูกประพฤติดีในข้อกาเมสุมิฉฉาจารเหมือนกัน

กล่าวถึงชายที่ต้องห้าม แม้ชายที่ต้องห้ามก็เป็นวัตถุต้องห้ามของหญิงเหมือนกัน ท่านแยกกล่าวไว้สองประเภทคือ ชายอื่นนอกจากสามี เป็นวัตถุต้องห้ามของหญิงที่มีสามี และสองชายที่จารีตห้ามเป็นวัตถุต้องห้ามของหญิงทุกประเภท

การที่หญิงมีสามีแล้วแอบไปคบชายเป็นชู้จัดเป็นกาเมสุมิฉฉาจาร เว้นเสียแต่หญิงนั้นสามีตายหรือหย่าขาดจากสามีแล้ว ถือว่าเป็นอิสระในตนเอง พึงรับชายที่ไม่ต้องห้ามเป็นสามีได้ ไม่เป็นกาเมสุมิฉฉาจาร

สำหรับชายที่จารีตห้าม เช่น ภิกษุ สามเณร อยู่ภายใต้บทบัญญัติในพระพุทธศาสนา มีสิกขาบทห้ามการร่วมประเวณี และผู้ที่กฎหมายบ้านเมืองห้ามไม่ให้ร่วมประเวณีด้วย รวมถึงนักพรตผู้ถือเมณุนวรีติในศาสนาอื่นก็เหมือนกัน หลึงเมื่อล่วงละเมิดเข้าถือเป็นกาเมสุมิจฉาจาร

กาเมสุมิจฉาจารนี้ถือเป็นความประพฤติชั่ว มีโทษทั้งทางโลกและทางธรรม ฝ่ายราชาอาณาจักรมีกฎหมายสำหรับลงโทษผู้ประพฤติผิด ฝ่ายพระศาสนาก็จัดว่าเป็นบาปแก่ผู้ทำ เหมือนดังเรื่องของนันทมานพผู้ประพฤติผิดต่อพระอรหันตเถรี

ในสมัยก่อนมีมานพหนุ่มคนหนึ่งชื่อนันท เป็นญาติห่างๆของพระอุบลวรรณาเถรี เป็นผู้มิจิตปฏิพัทธ์ในพระเถรีตั้งแต่สมัยที่ทานยังเป็นคฤหัสถ์ แม้ทราบว่าอุบลวรรณาได้ออกบวชแล้ว นันทมานพก็ยังไม่หมดความหวังที่จะได้นางเป็นคู่ครอง หมั่นสืบบถามหาสถานที่พำนักของท่านเรื่อยมา

ครั้งหนึ่งเมื่อทราบว่าพระเถรีไปพำนักในป่าอันธวันอันเป็นที่เปล่าเปลี่ยวจากผู้คน ก็ได้แอบเข้าไปซ่อนอยู่ใต้เตียงในกุฏิของพระเถรี ครั้นพระเถรีเดินเข้ามาปิดประตู นั่งพักบนเตียง ยังไม่ทันระวังตัว นันทมานพก็รีบออกจากที่ซ่อนและปลุกปล้ำพระเถรีด้วยจิตที่กลัดกลุ้มระอา แม้พระเถรีจะห้ามปรามว่าเธออย่าฉิบหายเลยก็ไม่ยอมเชื่อ ได้ปลุกปล้ำพระเถรีจนสมปรารถนาแล้วรีบเปิดประตูหนีไป การประพฤติผิดต่อพระอรหันตเถรีนับเป็นบาปมหันต์เพราะท่านเป็นผู้ทรงคุณธรรม

ฉะนั้นเมื่อนันทมานพพ้นจากสายตาของพระเถรี มหาปฐพี แม้ว่าจะสามารถทานภูเขาสีเนรุแต่ก็ไม่สามารถรองรับบาปหนักที่เขาทำไว้ได้จึงแยกออกจากกันแล้วเปลวเพลิงจากอเวจีมหานรกได้พุ่งขึ้นหอบเอานันทมานพไปสู่อเวจีมหานรกทันที

จะเห็นว่าโทษภัยประพฤติผิดในกามนั้นไม่เคยปรานีใคร จะต่างกันก็เพียงมีโทษหนักเบาเท่านั้นเอง ขึ้นอยู่ที่ว่าได้ประพฤติผิดกับบุคคลใด เจตนาและกิริยาที่ล่วงละเมิดมากหรือน้อย เช่น ชอบประพฤติผิดในผู้มีพระคุณมากเหมือนดังที่นันทมานพประพฤติผิดต่อพระอรหันตเถรี ซึ่งเป็นผู้มีคุณมาก ก็มีโทษมากถึงขั้นถูกธรณีสูบทันที

แต่หากผู้ที่ล่วงละเมิดเป็นผู้ไม่มีศีลไม่มีธรรมก็มีโทษน้อย หากเจตนาที่ทำลงไปได้ใช้ความยำมากก็มีโทษมาก ถ้าประพฤติผิดถึงขั้นร่วมประเวณีข่มขืนกระทำชำเราก็มีโทษหนักแก่ผู้ทำ โทษภัยของผู้ประพฤติผิดศีลกาเมอยู่เป็นประจำนั้นจะต้องตกไปโนมหานรกขุมที่ ๓ คือจะถูกทัณฑ์ทรมานด้วยวิธีต่าง ๆ ให้ทุกข์ทรมานแสนสาหัสในสังขมาภานรกเป็นเวลายาวนาน ถ้าหย่อนลงมาหน่อยก็ต้องไปปีนต้นจิวหนามนรก หรือถูกเครื่องทัณฑ์ทรมานลงทัณฑ์ด้วยวิธีนำหวาดสะดุ้ง กว่าจะได้กลับเป็นมนุษย์ก็ต้องเสวยวิบากกรรมอันทุกข์ทรมานในทุกคติภูมิอีกยาวนาน

แม้เป็นมนุษย์แล้วก็ยังเป็นผู้มากไปด้วยศัตรูและเวรอีก และต้องถูกกระทำในทำนองเดียวกันกับที่ตัวเองเคยทำเอาไว้ เพราะฉะนั้นอย่าได้ตามใจกิเลสซึ่งเป็นอารมณ์ชั่ววูบ เพราะมันไม่คุ้มกันเลย ดีที่สุดให้ยินดีในคู่ครองของตัวเองและสมათานมั่นในศีลทุกข้อพร้อมกับปฏิบัติธรรมและชีวิตการเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏจะได้ปลอดภัยกันทุกคน

ที่มา : https://www.kalyanamitra.org/th/uniboon_detail.php?page=๔๓๖๔

แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ไว้ดังนี้

ส่วนที่ ๔

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ข้อ ๘ ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(ก) พฤติกรรมที่พึงประสงค์

(๑) เสียสละ เอื้ออาทร และให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

(๒) มีความรัก ความสามัคคี และร่วมใจกันพัฒนาการเรียนการสอน

(ข) พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

(๑) ปิดบังข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงาน จนทำให้เกิดความเสียหายต่องานหรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

(๒) ปฏิเสธความรับผิดชอบ โดยตำหนิ ให้อภัยผู้อื่นในความบกพร่องที่เกิดขึ้น

(๓) สร้างกลุ่มอิทธิพลภายในองค์กรหรือกลั่นแกล้งผู้ร่วมประกอบวิชาชีพให้เกิดความเสียหาย

(๔) เจตนาให้ข้อมูลเท็จทำให้เกิดความเข้าใจผิดหรือเกิดความเสียหายต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

(๕) วิพากษ์ วิจารณ์ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในเรื่องที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือแตกความสามัคคี

ที่มา/ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๐